

SOCIALNO DELO, 45 (2006), 6

Jana Mali, Liljana Rihter
SKRB ZA STANOVALCE Z DEMENCO
V DOMOVIH ZA STARE

Fakulteta za socialno delo je v letih 2003 in 2004 izvedla raziskavo o delu z osebami z demenco v domovih za stare. Študentje in sodelavke projekta so zbirali podatke z opazovanjem in intervjuji delavcev in svojcev v 23 domovih. Zaradi različnih stopenj boleznih demence so med stanovalci opazili razlike v potrebah, zahtevah, oblikah in vrstah oskrbe in zdravstvene nege in pri načrtovanju strokovne pomoči. Delavci so poudarili, da se spopadajo z organizacijskimi, prostorskimi in kadrovskimi problemi in s pomanjkanjem normativov.

Ključne besede: raziskava, svojci, normalizacija.

Mag. **Jana Mali**, dipl. soc. del., je asistentka in mlada raziskovalka na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani. Dr. **Liljana Rihter** je asistentka na isti fakulteti. FSD, Topniška 31, 1000 Ljubljana [jana.mali@fsd.uni-lj.si], [liljana.rihter@fsd.uni-lj.si].

Bernard Stritih
STRATEGIJE POMOČI PRI SOCIALNEM DELU S
TRAVMATIZIRANIMI OSEBAMI IN DRUŽINAMI

Praktično socialno delo se problematiki PTSM nikoli ni moglo izogniti. Ker so se ljudem vedno dogajale različne travme, so se v preteklosti razvili različni načini lajšanja trpljenja, ki jih je bilo treba poznati in biti do njih kritičen. Ustalil se je način govora, v katerem imata izraza duševne in telesne travme analogen pomen. Ker je znanost dajala prednost raziskovanju bioloških in fizioloških pojavov, je bilo področje psihotraumatologije dolgo časa zanemarjeno. Uporaba sistemskih modelov šele v zadnjih desetletjih omogoča tudi znanstveno raziskovanje celotnega spektra vplivov psihosocialnih travm. Avtor si zastavlja vprašanje, ali lahko govorimo tudi o socialnih ranah in na to vprašanje tudi pritrtilno odgovori.

Ključne besede: posttravmatska stresna motnja, psihotraumatologija, sistemski model, samoorganizacija, socialni sistemi.

Doc. dr. **Bernard Stritih** je predavatelj na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani, Topniška 31, 1000 Ljubljana, (01) 3006234.

Lea Šugman Bohinc
SOCIALNO DELO Z NEPROSTOVOLJNIMI UPORABNIKI

V letih 2005 in 2006 so sodelavci Fakultete za socialno delo opravili pionirsko študijo, ki je bolj sistematično odprla raziskovalno polje socialnega dela z neprostopvoljnimi uporabniki. Naraščajoče število tujih raziskav kaže, da natančna ocena in upoštevanje izhodiščne neprostopvoljnosti uporabnikov pomembno prispevata k povečanju njihove pripravljenosti za soustvarjanje dogovora o delovnem odnosu s socialno delavko. Odločilen dejavnik učinkovitega socialnega dela je motivacijska skladnost med praktiki in uporabniki, torej njihova čimbolj usklajena opredelitev želenih ciljev. Pomembno je razmejiti vidike delovnega odnosa, o katerih se ni mogoče pogajati, od tistih, o katerih se je mogoče pogajati, slednje okrepiti ter zagotoviti etiko udeležnosti ob upoštevanju zakonskih pooblastil. Sodeč po raziskavi, socialne delavke na centrih za socialno delo ocenjujejo, da je med vsemi uporabniki kar 75 % neprostopvoljnih, medtem ko vodstveni delavci menijo, da jih je zgolj 30 %. T. i. »dvojna vloga« socialnih delavk povzroča več težav strokovnjakinjam kot uporabnikom. Socialne delavke uporabljajo nekatere sestavine delovnega odnosa, ne pa vseh, in si želijo dodatnega usposabljanja za delo z neprostopvoljnimi uporabniki. Ti so v več kot 50 % zadovoljni z njihovim delom in menijo, da so jim pomagale rešiti problem, s čimer se ne strinja petina uporabnikov.

Ključne besede: vstopne okoliščine, motivacijska skladnost, etika udeležnosti, delovni odnos, dvojna vloga, pogajanje.

Doc. dr. **Lea Šugman Bohinc** je predavateljica na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani, Topniška 31, 1000 Ljubljana, (01) 2809252 [lea.bohinc@guest.arnes.si].